

РЕШЕНИЕ

№ 2980

гр. София, 04.10.2010 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 16.09.2010 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Илияна Александрова и при участието на прокурора, като разгледа дело номер **5113** по описа за **2010** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл. 145 и следващите от АПК вр. чл. 10, ал. 6 от закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/.

Производството по делото е образувано по жалба на Е. П. К. от гр. С., бъл. Васил Левски 29, 4, против заповед № С – 399 /18.06.2010 г., издадена от директор на Д. „С. П.” – Л. Искане се от съда да постанови отмяна на заповедта като се излагат правни доводи за неправилно приложение на материалния закон- чл. 8в от ЗСПД вр. чл. 51, ал. 1 от Конституцията на Република Б, чл. 66, ал. 2 от Закона за висшето образование (ЗВО). Счита, че съгласно трайната практика на Върховен административен съд и на Конституционния съд, по отношение на социалните права статутът на докторантите е еднакъв с този на студентите, които се ползват от правото по чл. 8в от ЗСПД.

Ответникът - директор на Д. „С. П. – Л. при Регионална Д. „С. П.” С.-град, не е изразил становище по жалбата и не е взел участие в съдебното производство по делото. Като доказателства по делото са приети събраните в хода на административното производство, на основание чл. 171, ал. 1 АПК.

Съдът като обсъди доводите на страните и след цялостна служебна проверка на обжалвания административен акт, на основание чл. 168 АПК, намира от фактическа и правна страна следното:

С обжалваната заповед - заповед № С – 399 /18.06.2010 г., издадена от директор на Д. „С. П.” – Л., е постановен отказ да бъде отпусната еднократна помощ по чл. 8в от ЗСПД на жалбоподателката, тъй като не отговаряла на условията по чл. 66, ал. 2 от ЗВО и нямала статут на студент. Заповедта е постановена във връзка с молба

–декларация от 07.06.2010 г., в която искането за еднократната помощ се основава на качеството на студент на жалбоподателката, а същата се иска за нейното дете Ема Р М. Молбата е бланкова и в същата не се съдържа възможност за посочване, че жалбоподателката е докторант.

Между страните не се спори, че жалбоподателката е докторант, редовно обучение в български университет, а на 12.10.2009г. е родила дъщеря Ема М, съгласно представеното удостоверение за раждане 22.10.2009г.на л.12 от делото, издадено от район Средец на Столична община. Съгласно Уверение № 108507 от 03.06.2010г. на Югозападен университет „Неофит рилски” – ГР. Б, жалбоподателката е докторант редовно обучение през 2009/2010 учебна година във втори курс, в катедра „ТМФВ” при факултета по педагогика. С приложена декларация по образец жалбоподателката декларира, че детето не е оставено за отглеждане в специализирана институция за деца. Обжалваната заповед е връчена на 28.06.2010г. съгласно известие за доставяне по пощата, а жалбата е с дата 05.07.2010 г., с което е спазен срока за обжалване.

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в срока за обжалване по чл.149, ал. 1 от АПК и от лице, с правен интерес от оспорването по смисъла на чл. 147, ал. 1 от АПК, срещу акт, който подлежи на оспорване пред съд по реда на чл.145 и следващите от АПК вр. чл. 10, ал.6 от ЗСПД. Разгледана по същество, жалбата е и ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Административното производство по издаване на обжалваната заповед е образувано на предвидено в закона основание – по чл. 10,ал.1 ЗСПД и чл.1ба,ал.2 от Правилника за прилагане на ЗСПД и въз основа на подадената молба-декларация на жалбоподателката по утвърдения образец, като към същата са приложени изискващите се документи по ал. 3 от същата разпоредба на правилника.Съобразно правомощието на ответния административен орган по чл. 10,ал.4 от ЗСПД - да отпуска семейни помощи за деца със своя заповед, то следва, че обжалваната заповед е издадена от компетентен орган, в това число и по място. Съдът не констатира допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила в хода на административното производство, а заповедта се съдържа фактически и правни основания в степен, позволяваща да бъде упражнен съдебен контрол. Предвид изложеното до тук, то не са налице основания по чл.146,г.1-3 АПК за незаконосъобразност и съответно отмяна на заповедта.

Правният спор по делото се свежда до преценка жалбоподателката в качеството ѝ на докторант има ли право на еднократна парична помощ по чл.8в, ал.1 от ЗСПД. Според административния орган тази норма е неприложима, тъй като Е. К. няма статут на "студент" по смисъла на тази разпоредба. Приложими са следните правни разпоредби:

- Съгласно чл.8в, ал.1 от ЗСПД Съгласно последната разпоредба, в в сила от 1.01.2009 г., майка (осиновителка) студентка, учаща в редовна форма на обучение, има право на еднократна помощ за отглеждане на дете до навършване на една година, независимо от доходите на семейството, когато детето не е оставено за отглеждане в специализирана институция за деца.

-Съгласно чл.66,ал.1 ЗВО, във висшите училища се обучават студенти, докторанти и специализанти. Съгласно ал. 2 от същата разпоредба, студент е този, който се обучава за придобиване на образователните степени "бакалавър" и "магистър", а съгласно ал. 3 "докторант" е лице, което притежава образователната степен "магистър" и се подготвя за придобиване на образователна и научна степен "доктор".

По идентичен казус с този по делото е постановено Решение № 5596 ОТ 29.04.2010 г.

по адм. д. № 16237/2009 г., VI отд. на ВАС, като настоящият състав на съда намира за относими изцяло изложените в същото мотиви, които изцяло споделя. В мотивите на решението на ВАС е изведено следното:

1. Предмет на Решение № 5 от 29.06.2000 г. по к.д. № 4/2000 г. на Конституционния съд(КС) са осигурителните права на докторантите във връзка с чл.51, ал. 1 от Конституцията, прогласяваща като основно право на гражданите правото на обществено осигуряване и С. П.. Прието е в решението на Конституционния съд, че последната разпоредба не указва реда, начина, принципите и системата за неговото осъществяване и практическо прилагане, а законодателната уредба на обществено осигуряване следва да обезпечи реалната възможност на гражданите да се ползват от предоставеното им от Конституцията право на С. П. - в противен случай конституционна разпоредба би останала една неприложима. Системата и принципите на общественото осигуряване са въпрос на целесъобразност, но следва да се осъществява в съответствие с конституционните норми, на основание съдебната практика по Решение № 12/1997 г. по к. д. № 6 от 1997 г. - ДВ, бр. 89/1997 г. и Решение № 21/1998 г. по к.д. № 18/1997 г. - ДВ, бр. 83/998 г.

С решение № 5/29.06.2000 г. на КС е прогласена за противоконституционна т. 3 от ал. 3 на чл.4 КСО, регламентираща задължението за осигуряване за инвалидност поради общо заболяване, за старост и за смърт на "докторантите, ако не са осигурени за пенсия на друго основание". Като се отчита специфичното им положение на обучаващи се, без конкретно получавани възнаграждения, "докторантите" са изключени от приложното поле на тази разпоредба от КСО.

2. Въз основа на посоченото за практиката на КС, в мотивите на цитираното решение на ВАС е направен извод, че „по отношение на социалните права статутът на докторантите е еднакъв със статута на студенти, ползващи се от правото на чл.8в от ЗСПД за получаване на еднократна помощ за отглеждане на дете до навършване на една година, независимо от доходите на семейството, в който смисъл следва да се тълкува и прилага цитираната норма”.

Следователно, тъй като жалбоподателката като докторант редовно обучение е по отношение на социалните права следва да се третира еднакво със студент, в същата форма на обучение, то предвид и останалите доказателства по делото - роденото дете, което не е оставено за отглеждане в специализирана интституция за деца, същата отговаря на изискванията по чл. 8в,ал.1 ЗСПД да получи предвидената в същата еднократна помощ за детето й Ема М, на основание чл. 8в ЗСПД към датата на подаване на молбата-декларация за получаване на помощта – 07.06.2010г. Правото на еднократна помощ е упражнено след като е възникнало -на датата на раждане на детето – 12.10.2009г., като същото не е погасено поради неупражняването му или по давност.

По тези съображения, обжалваната заповед следва да бъде отменена като незаконосъобразна, и постановена при неправилно приложение на материалния закон - основание по чл. 146,т.4 АПК за отмяната й. По делото не е направено искане за присъждане на разноски и съдът не се произнася.

Тъй като еднократната помощ се отпуска със заповед на ответника, на основание чл. 10,ал.4 ЗСПД, то съдът на основание чл. 172, ал.2 АПК следва да върне преписката на ответния административен орган, за издаване на нова заповед, с която да постанови отпускане на еднократна помощ на жалбоподателката, на основание чл.8в, ал.1 вр. ал.2 от ЗСПД, в определен от съда срок, като мотивите на настоящето решение са задължителни за административния орган.

Водим от горното, Административен съд С.-град, Първо отделение, 12 състав,
РЕШИ:

ОТМЕНЯ заповед № С – 399 /18.06.2010 г., издадена от директор на Д. „С. П.” – Л., с която на Е. П. К. от гр. С. е отказано изплащане на еднократна помощ за деца на основание чл.8в,ал.1 от закона за семейните помощи за деца.

ВРЪЩА преписката на Д. на Д. "С. П."- Л. за постановяване на нова заповед по молбата –декларация от 07.06.2010 г. Е. П. К. от гр. С., като определя 14-дневен срок за издаване на заповедта от получаване на препис от настоящето решение и съобразно изложеното в мотивите му.

Решението може да се обжалва пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от получаване на препис от същото.

Административен съдия: